

# עטרת שלוש



יו"ט סוכות

י"ד תשרי תשפ"ד  
שנה ט"ז גליון תרע"ט

קול קאמרנא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ז

## עטרת ראשנו

דברי תורה מב"ק אדמו"ר שליט"א

נאמר בעז"ה כמה דיבורים לכבוד האושפיזא קדישא של משה רבינו ע"ה רבן של ישראל.

מתחלת ברייתו של עולם עשה הקב"ה סוכה בירושלים

**איתא** במדרש תהלים (מזמור עז) וז"ל: 'ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון', אמר רבי ברכיה, מתחלת ברייתו של עולם עשה הקב"ה סוכה בירושלים, כביכול שהיה מתפלל בתוכה, ואומר יהי רצון מלפני שיהו בני עושי רצוני כדי שלא אחריב ביתי ומקדשי, שנאמר 'ויהי בשלם סוכו ומעונתו'. וצ"ב דברי המדרש.

כשברא הקב"ה עולמו לא גמר רוח צפונות

וכן צ"ב מה דאיתא בפרקי דרבי אליעזר (פרק ג) וז"ל: שבשעה שברא הקב"ה עולמו, ארבע רוחות נבראו בעולם, רוח פנת המערב, רוח פנת הצפון, רוח פנת המזרח, רוח פנת דרום וכו', רוח צפון בראו ולא גמרו, שאמר כל מי שהוא אומר שהוא אלוה, יבא ויגמור את הפנה הזאת, וידעו שהוא אלוה, ושם הוא מודר למויקין ולוועות והרוחות והשדים והברקים והרעמים, ומשם רעה יוצאה לעולם, שנאמר 'מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ' (ירמיה א' ד).

ע"י הטא אדה"ר נתערבה טוב ברע

**הביאור** בכל זה יש לומר, דמבואר מרן האר"י הקדוש בשע"כ (דרושי ר"ה ד"א) כשאדה"ר נברא היה ראש השנה ביום הששי, ואם אדה"ר היה ממתין מלהודווג עד יום השבת, והיה מקיים מה שנצטווה 'לעבדה ולשמרה' (בראשית ב טו), דאיתא בזה"ק (כ"ג) 'לעבדה בפיקודין דעשה, ולשמרה בפיקודין דלא תעשה', היינו שלא היה מזדווג ביום הששי והיה מזדווג ביום השבת, היה התיקון השלם בעולם, והעולם היה נראה אחרת ממה שנראה היום. אבל ע"י שאדה"ר אכל מעץ הדעת טוב ורע, נעשה תערובת גדולה בעולם בין הטוב לרע, דהרי הקב"ה ברא את העולם שיהיה כולו טוב, כמ"ש בכל יום 'כי טוב', אבל ע"י שאדה"ר אכל מעץ הדעת טוב ורע, נעשה גם כטוב ובכל העולמות, ונתערב הטוב עם הרע, וכל עבודת האדם בעולם הוא להפריד הטוב מהרע, וכדאיתא

בחז"ל (מנהגין צח). 'אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב'. היינו שלא יכול להיות תיקון השלם עד שיהיה הביורור הטוב מהרע.

התיקון של הטא אדה"ר הוא בשמיני עצרת

ולכן אומר שם מרן האר"י, שבגלל שאדה"ר הטא צריך להמתין בתיקון העולם עד שמיני עצרת שאז נעשה תיקון העולם, דבר"ה הוא 'שמאלו תחת לראשי' עד יוה"כ, וביוה"כ אז האיר ונמתקו הדינין ההם ע"י הבינה, ובחג הסוכות הוא 'וימינו תחבקני', וביום שמ"ע הוא הזיווג אבל לא בשלימות הגמור, עד ביאת המשיח שאז יהיה התיקון השלם.

ביאור מחלוקת ר"א ור"ע על בסוכות הושבתי את בני ישראל

ובזה יש לפרש מה שנחלקו במסכת סוכה (יא) ר"א ור"ע בביאור הכתוב 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל', שלרבי אליעזר עניי כבוד היו, ולרבי עקיבא סוכות ממש עשו להם. היינו דסברת ר"א שעניי הכבוד היו, הכוונה כי ענין עולה כמנין 'י פעמים טו"ב, של עשרה מאמרות שנברא העולם (אבות פ"ה"א), היינו שענין הסוכה בא לתקן ולהפוך לטו"ב את עשרה מאמרות שנפגמו בשעת בריאת העולם על ידי הטא אדה"ר. וסברת ר"ע שסוכות ממש עשו להם, הכוונה שתכלית התיקון הוא שיהיה היחוד של הו"ה אדני"ה שעולה כמנין סוכ"ה, שזהו כל תכלית עשיית המצוות לייחד הו"ה אדני"ה, כמו שאומרים קודם כל עשיית המצוות 'לשם יהוד קוב"ה ושכינתיה וכו' לייחד שם י"ה ברו"ה ביחודא שלים וכו'.

טעם למה לא צריך ד' דפנות שלימות לסוכה

וכן יש לפרש ג"כ המחלוקת בין רבנן ורבי שמעון במסכת סוכה (ג) אי יש אם למקרא או יש אם למסורת, דלרבנן יש אם למסורת, ובסכת בסכת בסכות כתיב, הרי כאן ארבע, דל חד לגופיה לעצם מצות סוכה, פשו להו תלתא, שתים כהלכתן, ואתאי הלכתא וגרעתה לשלישית ואוקמה אטפת, ולכן סגי בב' דפנות כהלכתן ושלישית אפילו טפח, ולרבי שמעון יש אם למקרא ובסכות בסכות כתיב, הרי כאן שש, דל חד קרא לגופיה, פשו להו ארבע, שלש כהלכתן, אתאי הלכתא וגרעתה לרביעית ואוקמתה אטפת, ולכן בעינן לג' דפנות כהלכתן ורביעית אפילו טפח, וע"ש בגמ' עוד ב' מהלכים בביאור מחלוקתם.

**עכ"פ** י"ל שכל המחלוקת בין רבנן לרבי שמעון האם צריך שלש דפנות או שתי דפנות לסוכה, הם רק לאחר הפגם של

אדה"ר שנעשה פגם בשכינה בחינת סוכה שעשה הקב"ה בתחילת ברייתו של עולם בכל הד' רוחות, ועמדה הסוכה בחסרון בלא רוח צפונות שנפגמה, וכדוגמת המרכבה שהוא השכינה שיש לה ד' חיות, וא' מהם הוא פני אדם, ועל ידי החטא של אדה"ר נפגמה פני אדם ונמצאת המרכבה כסרה, ולכן אין שלימות בקיום מצות סוכה בכל הארבע דפנות, לרבנן שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, ולר"ש שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח.

ביאור הם' סתומה של לפרכה המשרה

וכן יש לפרש מה דמבואר בזה"ק (ח"ג רנה) על מה שכתוב בישע"י (טו) 'למרבח המשרה', שהאות מ"ם נכתב סתום 'לסרבה המשרה', שמרמז לד' דפנות של סוכה, היינו שבא לרמז על הרוח צפונות שבתבוא לתקון השלם לעתיד לבוא, כי הכתוב מדבר שם מענין הגאולה העתידה, ואז תהיה מרכבתו וסוכתו של הקב"ה שלימה, ואז תהיה מנוחה לשכינה הק', וכדברי דוד המלך בתהלים (קל"ג ה) 'עד אמצא מקום לה' משכנות לאבירי יעקב', ואח"כ מביא שהיום הוא המחלוקת לרבנן שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, ולר"ש שלשה כהלכתן ורביעית אפילו טפח.

שמו של משה מרמז לתקון השלם בד' דפנות

ולפי כל זה יש ג"כ לרמז בשמו של משה רבינו, הדנה איתא במסכת יומא (פג) רבי מאיר הוה דייק בשמא. ולכן יש לדייק בשמו של משה רבינו ע"ה, דאיתא בלקושי תורה וארא, שהאות ש"ן שבתכית משה"ה רומז לג' האבות הק' אברהם יצחק ויעקב, ונשארו האותיות מ"ה הרומז לשם מ"ה שבו היה התיקון השלם לעתיד לבוא שיושלם הדופן הרביעי שבסוכה בחינת משה, וכדאיתא בזה"ק (ה"ב קכ) כי משה הוא הגואל אשר גאל את אבותינו, והוא יגאל אותנו וישיב בנים לגבולם, שר"ת משה"ה מ"ה ש'היה הו"ה שיהיה (קהלת א), וזה מרמז האות מ"ם של משה"ה לבחינת 'לסרבה המשרה' לסוכה של ד' דפנות שהוא תיקון השלם לע"ל.

פ"ה הכתוב 'ויהי בשל"ם סוכו ומעונתו בציון'

וזהו כוונת הכתוב דלעיל 'ויהי בשל"ם סוכו' היינו כשיושלם ויתקון בחינת הסוכה בכל הד' דפנותיה בחינת ס', אוי 'ומעונתו בציון' נוכח לבנין בית המקדש השלישי, 'ותהויה עיננו בשוכך לציון ברחמים', בביאת גואל צדק בכ"א.

אושפיזין דמשה רעיא מהימנא תשפ"ג

# עטרת ראשנו

דברי תורה מ"ק אדמו"ר שליט"א

## אושפיזא דמושה רעיא מהימנא

מחלוקת ר"א ור"י בטעם מצות סוכה

**אימא** בגמרא סוכה (א): מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע בכיבוי הפסוק 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל' (ויקרא כג ט), שלרבי אליעזר עניי כבוד הוי, ולרבי עקיבא סוכות ממש עשו להם.

דרכו של מרן האריז"ל ליישב כל מחלוקת

הנה במחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע מתי נברא העולם (ר"ה יא) אם בניסן או בתשרי, וכן במחלוקת בין רש"י לר"ת בסדר הפרשיות בתפילין, ביאר מרן הארי"י הקדוש בשער הכוונות (דרושי ראש השנה ד"א, דרושי התפילין ד"ו) שלא נחלקו כלל, אלא שכל אחד מהם מדבר מבחינה אחרת ממה שדיבר בו חברו, וענין זה ידוע בתורת הארי"י שאין כלל בחינה של מחלוקת ואלו ואלו דברי אלהים חיים.

במצות סוכה יש ב' בחי' משפיע ונשפע

הנה במחלוקת זו בטעם מצות הסוכה כ"ז סוכות לא הזכיר מרן הארי"י כלל, ובענין אגן ליישב מחלוקת זו בדרכו האמורה.

**ובהקדם** מה שביאר מרן הארי"י בשער הכוונות (דרושי חג הסוכות ד"ד) שיש ב' בחינות בשם 'סוכות', אחד המשפיע שהוא המסבך בחי' אימא עילאה, והשני הנשפע על מי מסבך שהם ז"ן, וז"ל: והנה עיקר הדבר הוא, כי בחינת סוכה היא אימא עילאה המסככת על בנין בחינת אור מקיף, אלא שנחלק לג' בחינות אור מקיף של ז"א לבדו, ובחינת אור מקיף אל נוק' לבדה, ובחינת אור מקיף לשניהם ביחד, ושלשתם מאימא עילאה המסככת עליהן ומקיפתן עיי"ש.

ר"א מדבר מהנשפע בחי' ז"ן

**ולפי"ז** יתבאר דברי רבי אליעזר שאמר דעניי כבוד הוי, היינו שכמו העננים שהיו חופפים על בני ישראל היה ז' עננים (ד) מארבעת הרחות, ב' מלמעלה ולמטה, וא' להאיר ביום ובלילה, ורומז לבחינת הד' מינים שמניינים ז', ג' הדסים ב' ערבות ולוב ואתרוג, ורומזים לתקון שבעת ימי הבנין (שער הכוונות דרושי חג הסוכות ד"ה). שסובר רבי אליעזר שתכלית היו"ט של סוכות הוא להשפיע לז' המדרגות שהם ז"ן, שהם בחינת ו"ה שבשם היו"ה.

ר"ע מדבר מהמשפיע שהוא אימא עילאה

**ורבי עקיבא** סבר שעיקר זכר היו"ט נתקן על שם המשפיע לז"ן, והמשפיע הוא הסוכה עצמה שרומז לבחי' אימא עילאה, כסוד 'הפורש סוכת שלום עלינו' וכו' כנודע (שער הכוונות דרושי תוספת שבת ד"ה).

אין מחלוקת בין ר"א ור"ע

**נמצא** שלא נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא, שכל אחד מדבר מבחינה אחרת, שרבי עקיבא הזכיר את בחינת המשפיע 'אם הבנים', ובסוד 'האם רובצת על הבנים', ורבי אליעזר הזכיר את ז' עניי הכבוד בחינת הנשפע שהם ז"ן, בחינת ד' מינים המשפיע למלכות.

גם בתורה נרמז ב' הבחי' של ר"א ור"ע

וכן מצוינו בתורה שחילקה בין הפרשה של הסכך לבין הפרשה של ד' מינים, דרך התחיל בפרשת המועדים בפ' אמור (ויקרא כג ל) 'בחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה חג הסוכות'

וגו', והפסיק בפסוק 'אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם' וגו' (שם לו) ואח"כ ממשך הכתוב 'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר' וגו' (שם ט), אלא יתבאר כדלעיל שכן הם ב' בחינות נפרדות זה מזה הסכך והד' מינים.

צריך לכוון ב' הבחי' בסוכה

**אלא** שלאחר כן כוללת התורה את ב' הבחינות 'למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל' וגו' (שם טז), והיינו שצריך לכוון את שניהם ביחד כידוע מפסק הב"ח (או"ח סימן תרכה).

**ויעזור** השי"ת שנוכה שתתרכבה הדעת 'למען ידעו דורותיכם', והביאור ב'דעת' הוא הצלחה בלימוד התורה ובכל הענינים על ידי הישיבה בסוכה, ושנוכה לגאולה השלמה בקרוב כב"א.

\*\*\*

## אושפיזא דאהרן כהנא

מחלוקת ר"א ור"י בטעם מצות סוכה

**אימא** בגמרא סוכה (א): מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע בכיבוי הפסוק 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל' (ויקרא כג ט), שלרבי אליעזר עניי כבוד הוי, ולרבי עקיבא סוכות ממש עשו להם.

דרכו של מרן האריז"ל ליישב כל מחלוקת

**והנה** דרכו של מרן הארי"י הקדוש לבאר בכל מחלוקת שנמצא בדברי חז"ל שלא נתכוונו לחלוק זה על זה, אלא שכל אחד מהם מדבר מבחינה אחרת ואלו ואלו דברי אלהים חיים, וכמו שביאר בשער הכוונות (דרושי ראש השנה ד"א) במחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע (ר"ה יא) מתי נברא העולם, שזה דיבר מבחינת פנימיות העולמות, וזה דיבר מבחינת חיצונית העולמות. וכן במחלוקת רש"י ור"ת בסדר הפרשיות של התפילין, שרש"י הם מוחין דאימא ור"ת הם מוחין דאבא (שם בדרושי התפילין ד"ו).

למה הפסיק התורה בין מצות סוכה למצות ד' מינים

**והנה** בענין המצוות של חג הסוכות מציונו בתורה ב' בחינות, בפרשת המועדים בפ' אמור (ויקרא כג ל) שכתוב מתחילה מצות ישיבה בסוכה 'בחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה חג הסוכות' וגו', והפסיק בפסוק 'אלה מועדי הוי"ה אשר תקראו אותם' וגו' (שם לו), ואח"כ ממשך הכתוב לדבר במצוות ד' מינים 'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר' וגו' (שם טז).

ד' מינים מרמז לז"ס דז"א וסוכה ליחוד

**והביאור** שבחג הסוכות יש ב' בחינות נפרדות זה מזה מצות סוכה והד' מינים. ובד' מינים מציונו את המספר ז', כי יש בהם ג' הדסים וב' ערבות ולוב ואתרוג, שמרמז לז' ספירות תחתונות חגתנה"ם דז"א שצריך לתקנם כידוע (שער הכוונות דרושי חג הסוכות ה'). וסוכה מרמז ליחוד הוי"ה אדנ"י כידוע **מהוזה"ק** (ח"ג הנה) שהיא בגי' סוכה, אחרי שנתקנים ה' ספירות.

ר"א מדבר מוד' מינים ור"ע מסוכה

**ולפי** זה יש ליישב שלא נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא כלל, שרבי אליעזר שסובר שהסוכה הוא רמז לעניי הכבוד מרמז לבריאת העולם שנברא בו ימי בראשית שהם בחינת ז' ספירות חגתנה"ם, מדבר על ענין נטילת הד' מינים, שעיקר נטילתם בסוכה כנודע (שם בהקדמה). ורבי עקיבא שסובר סוכות ממש עשו להם, מדבר מליחוד של ישיבת סוכה שהוא ג' הוי"ה אדנ"י. נמצא שיש בחג הסוכות ב' בחינות וכל אחד מדבר מבחינה אחרת. וזהו שמרמזו התורה מה שהפסיק בין מצות ישיבה בסוכה למצות נטילת ד' מינים.

הנה בזכות אהרן הכהן היו עניי הכבוד (זו"ה ק אמור קב, ר"ה ג.) שהוא היה אוהב שלום ורודף שלום (מס' אבות פ"א מ"ב) ועיקר ישיבת סוכה הוא בגי' ליחוד הנ"ל, ויעזור השי"ת שנוכה לישב בסוכת עורו של לוי, ונוכה לגאולה השלימה כב"א.

\*\*\*

## אושפיזא דיוסף קדישא

התורה נתנה בזכות אברהם אבינו ע"ה

**אימא** במדרש (שמו"ר כה א), דכשעלה משה למרום לקבל התורה מפי הקב"ה, באותה שעה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה, עשה בו הקב"ה קלסמטירין של פניו של משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה, אי אתם מתביישין הימנו, לא זהו שירדתם אצלו, ואכלתם בתוך ביתו. אמר הקב"ה למשה לא נתנה לך תורה אלא בזכות אברהם, שנאמר 'לקחת מתנות באדם' (תהילים סח ט) ואין אדם האמור כאן אלא אברהם, שנאמר 'האדם הגדול בענקים' (יהושע יד טז) עיי"ש.

מה מונת רש"י שפי' 'תחת העין' תחת האילן

**והנראה** לבאר, שהנה בפרשת וירא כשהכניס אברהם אבינו את המלאכים, כתוב 'והשענו תחת העין' (בראשית יד ד) ופרש"י 'תחת העין' תחת האילן. צריך להבין מה רצה בזה רש"י להוסיף.

ע"י קיום המצוות נתקן הצלם

**והנראה** לומר ככוונת דבריו, שהנה ע"י עולה כמנין צל"ם, הרומז לבחינת צלם האלהים שיש בכל אדם, כמ"ש 'ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו (בראשית א כז). ותיקון הצלם הוא ע"י שהאדם מקיים התורה ומצוותיה ככל יום ויום כנודע (עין חיים שער כו פ"א), וזהו שמרמזו כאן המדרש על קבלת התורה.

ע"י מצות סוכה נשלם הצלם

וזה דרשו חז"ל (במדבר ר"ב ד) על 'והשענו תחת העין' שעשה להם סוכה, והקב"ה עשה סוכות לבניו ביציאתם ממצרים כי בסוכות הושבתי את בני ישראל' (ויקרא כג ט) עיי"ש. לרמז שע"י שהאדם מקיים מצות סוכה זוכה לתקן את הצלם האלהים שלו.

בתיקון הצלם בסוכה זוכה ליחוד הוי"ה אדנ"י

**וכשדאם** זוכה לתקן הצלם האלהים שלו, אזי יכול לזכות ליחוד בשלימות ליחוד של הוי"ה אדנ"י שהוא יחוד קוב"ה ושכינתה, וזהו שמרמזו כאן רש"י 'תחת העין' תחת האילן, היינו כי אל"ן עולה כמנין יחוד הוי"ה אדנ"י. וזה כל ענין מצות סוכה הרומז לבחינת יחוד הוי"ה אדנ"י שהוא כמנין סוכ"ה כידוע **מהוזה"ק** (ח"ג ג' רה:).

לאחר מצות סוכה בשמיני עצרת הוא קבלת התורה

**נמצא** מכלל האמור, איך שבזכות מצות סוכה זוכים לתקן הצלם האלהים ליחוד השלם ולקבלת התורה, ולכן איתא בחז"ל (סוכה נה:) על שמיני עצרת שהיא בחינה של סעודה קטנה רק לבני ישראל, שכן שמיני עצרת הוא מעין בחינת קבלת התורה, וכמו שכתב **הרמ"א** (או"ח סימן תרס"ט ס"א) לפי ששמחין ועושין בו סעודת משתה לגמרה של תורה. ומיד מתחילים את התורה מבראשית שהוא מעין קבלת התורה מחדש. ולכן נקרא העוסק בתורה בשם תלמיד חכם, לחירות שתמיד הוא נקרא 'תלמיד' שממשיך ללמוד עוד ועוד שאינו שבע ממה שלמד כבר.

והנה יוסף עם ד' האותיות בגי' צלם, שע"י נשמר הצלם אלוקים במצרים, ויעזור השי"ת שנוכה לקבלת התורה ולהבנת ולהשגת התורה ולשלימות הצלם, ושנוכה לשנה טובה ומבורכת, ורפואות וישועות, ושניפטר כבר מאת המזיק החדש, ונוכה במהרה לזכר לציון גואל כב"א.

שה"ט בליל האושפיזין תשפ"א

## דרוש לחג הסוכות והושענא רבה ושמיני עצרת

המלכות עולה בשמע"צ להמליץ על בניה חיים ע"י  
שעשו תשובה

כאן חושב הכתוב הקדוש, במה שבאר רחל מלכות  
עולה לפני הקב"ה ואומרת לו כביכול ראו במאי ברי  
אתי לגבך כנודע (וזהו ח"ג ג). וזהו באר ר"ל מה שיש  
בכח למלכות הנקראת באר לעלות, הוא על ידי ספרן  
של צדיקים שהם הפרוה שרים, ושרים הם בחינת כח"ב  
(לקו"ת חקת), וכן על ידי כרוה נדיבי עם שהם ספרן של  
בינונים, והם בחינות חג"ת (שם). במחוקק במשענותם  
הם ספרן של רשעים, נשענים מר"ה עד יוה"כ כנ"ל  
אצל 'ונשען לגבול מואב' (פסוק טו), והם בחינת נה"י  
(שם). וממדבר מתנה כלומר חלק ספרן של רשעים  
שיש בכל אדם בפני עצמו שאינו נחתם עד שמיני  
עצרת, ואז ג"כ הוא בספרן של צדיקים, לזה מסיים  
הכתוב, וממדבר כדאמרו רז"ל (נדרים נה) אם עושה  
עצמו הפקר כמדבר, והוא על ידי תשובה שלימה בלב  
נשבר ונדכה, אז נותנים לו חיים במתנה, והוא כמו  
דכתיב אצל חזקיהו המלך שנגור עליו מיתה, וע"י  
הבכיה ותשובה שלימה שעשה, נתנו לו במתנה חמשה  
עשר שנים כנודע (מלכים ב כו).

כשלא נמתק דינו בשמע"צ ילך אצל צדיק הדור

ר"ל כשנותנים לו חיים במתנה על ידי תשובה  
גמורה, אז יכול להיות שיורש חסדים טובים להמשיך  
עליו מלמעלה חסדים טובים, והוא נעשה כמעט בריה  
חדשה, וזהו ומנח"ל א"ל היינו נח"ל ר"ת נוצר ח'סד  
ל'אלפים, ושם 'חסד א"ל כל היום' (התלים נב ג) והבן.  
ומנח"ל א"ל במו"ת עולה חת"ם, וזהו חותם חיים שלו.

ועיקר פירוש ומנח"ל א"ל במו"ת ר"ל ואם ח"ו אינו  
נמתק מהאיש הזה ספרן של רשעים שלו, ונגור עליו  
ח"ו גזירת מיתה, אז יש לו עוד איזה תקנה שילך לצדיק  
האמיתי של הדור ההוא, שהוא מחדש בכל יום תמיד  
מעשה בראשית, שמים חדשים וארץ חדשה, ע"י  
חדושי תורה ותפלה שלו כנודע מזהר הקדוש (ח"ה ג),  
והוא דייקא יכול להמשיך נוצר חסד החדש על האיש  
הזה, וזהו ומנח"ל א"ל ר"ת נוצר ח'סד ל'אלפים, שהם  
אלפ"י וראשי הדור, בסוד 'חסד א"ל כל היום', ואז  
אפילו שנרשם על האיש הזה במו"ת, מהפך הצדיק ע"י  
שמים חדשים וארץ חדשה, הבמו"ת לחת"ם חיים, וזהו  
ומנח"ל א"ל במו"ת והבן.

בן ביתי ח"ב דף מב-מד מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

ששם מתאספים כל תפלות ישראל, והולכים למעלה  
אם ראויים לעלות, כי אז בברכת 'שים שלום' של מוסף  
הוא גודל עת רצון, יחוד קבה"ו האמיתי, הכל כנודע  
מכתבי האר"י זלה"ה (פע"ח שער הלולב פ"ח). לזה מי  
שנתעכב עד שמיני עצרת שאז הוא גודל עת רצון,  
ונמתקים כל הדינים מישראל הקדושים.

לזה היה נוהג אאמו"ר מובהק הרב הקדוש איש  
אלקים קדוש יאמר לו, לומר הפיוט 'היום תאמצנו היום  
תברכינו' וכו', קודם ברכת 'המברך את עמו ישראל  
בשלום', והיה רוקד ומפוזז אז אין לשער מחמת גודל  
העלאת התפלות מכל הימים טובים, ואחר השירה  
והזמרה היה מסיים ברכת 'המברך את עמו ישראל  
בשלום'. ואח"כ כשהיה אומר 'תתקבל צלותהון  
ובעותהון' היה גם כן מזמר ומרקד אין לשער.

ואפשר כוונתו הקדושה על מה שכתב כאן, אז ישיר  
ישראל והוא כנגד שמיני עצרת כנ"ל, והוא כשלא נגמר  
החותם חיים שלו מאיזה אדם עד חג הסוכות, אז יש לו  
עוד תקוה לתפלת מוסף של שמיני עצרת, כדאיתא נמי  
בוהר (פ' וחי דף ר"ה). תא חזי, כד אתער דינא בעלמא,  
דקב"ה יתיב על כרסי דדינא למידן עלמא, בעי בר נש  
לא תרעא בתשובה דייטוב מחויובא, דהא ההוא יומא  
פתקין כתיבו ומשתכחי כלהו באחמתא [באוצר המלך]  
הא כתיבין. אי זכי בר נש דייטוב קמי מאריה, קרעין  
פתקין דעליה. לכתר קב"ה זמין קמיה דב"נ יומא  
דכפורי יומא דתשובה, אי תב מחטאוי טב, ואי לא  
פקיד מלכא למחתם פתקין, ווי דהא תשובה בעי  
לאסתלקא מניה, אי זכי בתשובה ולא שלימתא כדקא  
יאות, תליין ביה עד ההוא יומא בתראה דעצרת דהוא  
תמינא לחג, ואי עביד תשובה שלימתא לקמי מאריה  
אתקרעו, ע"כ.

וזהו אז בשמיני עצרת, ישיר כלל ישראל את השירה  
הזאת שהיא התורה הקדושה, כדכתיב 'עתה כתבו  
לכם את השירה הזאת ולמדוה את בני ישראל שימה  
בפיהם' (דברים לא ט) ותורה זו הוא תורה שבעל פה,  
כדכתיב 'שימה בפיהם' שהוא מלכות פה (תיקו"ז יז).  
מלכות שמים. ומזהו השירה הזאת, עלי באר שהיא רחל  
מלכות (לקו"ת חקת), עם כל תפלות ישראל בניה, ומראה  
לפני הקב"ה כל תפלות ישראל עד כמה הם עובדים  
להקב"ה בכל השנה ובר"ה וביוה"כ ובימי הסוכות בכל  
המצות השייכים לכל יום ויום, ועבור זה בודאי בלי  
ספק ענו לה נענה מלכות שמים מלמעלה על כל  
תפילותיה שהוא על ישראל, וזהו ענו לה כי היא  
מבקשת תמיד עבור צרכי ישראל המרובים, וזהו  
שהיא נענה בתפלתה.

ומשם בארה הוא הבאר אשר אמר הוי"ה למשה אסף  
את העם ואתנה להם מים. אז ישיר ישראל את השירה  
הזאת עלי באר ענו לה. באר הפרוה שרים פרוה נדיבי  
העם במחוקק במשענותם וממדבר מתנה. ומנח"ל א"ל  
נח"ל א"ל ומנח"ל א"ל במו"ת (חקת כא טז-יט)

המתקת הדינים בחג הסוכות

נראה לי פירוש של פסוקים אלו על חג הסוכות  
והושענא רבה ושמיני עצרת. כבר כתבתי לעיל  
שנשארו למתק ספרן של רשעים מכל אחד ואחד בפני  
עצמו עד יוה"כ כנ"ל, ואם ח"ו לא נמתקו ביום הקדוש  
הזה גם כן, לזה אמר ומשם מיום הכפורים בארה נשאר  
עד ימי הסוכות, שאז יש התגלות בשבעה ימי הסוכות  
כל האבות, שהם שבעה הרועים 'אברהם יצחק יעקב  
משה אהרן יוסף דוד', שהם נקראים כורי הבאר, כמו  
שאכתוב לקמן על פסוק 'כרוה נדיבי העם' שהם  
האבות, 'באר הפרוה שרים' שהם היו כל אחד בדורו  
בבחינת שר מלכות ישראל כנודע (במד"ר יט טו). לזה  
נקראו האבות הקדושים בבחינת באר של ימי הסוכה,  
שאו הוא ניסוך המים של התפשטות החסדים (פע"ח  
שער ר"ה פ"א), שייגברו על הגבורות והדינים של ספרן  
של רשעים של כל אחד ואחד כנ"ל.

ואמר סימן לזה, הוא הבאר של ימי הסוכה, אשר  
אמר ה' למשה אסף את העם תחת צל הסוכה, ואתנה  
להם מים היינו ניסוך המים של חג הסוכות, כנודע שאז  
גוברים בודאי כל החסדים הנקראים מים על הדינים  
כנודע, ונמתקים כל הדינים מכל ישראל הקדושים  
והבן. ועבור זה כתב אאמו"ר זלה"ה קדוש אלהים (היכל  
הברכה חקת קמו: ועוד), 'בסוכ"ת תשב"ו שבע"ת ימ"ם'  
(ויקרא כג מב) עולה מספר כל אושפיזין דסוכה, וכל אחד  
נכנס בכל יום ויום בסוכה שלו השייך לו, וזהו אברה"ם  
סוכ"ה, יצחק סוכ"ה, יעקב סוכ"ה, משה סוכ"ה, אהרן  
סוכ"ה, יוסף סוכ"ה, דוד סוכ"ה, ודוד"ד הוא  
מלא יו"ד, ויעקב"ב מלא ו', והוא כדי להמשיך לישראל  
הקדושים חיים ארוכים חיי נחת, שהוא אות ו' אות  
חיים כנ"ל, ע"ש והבן.

המתקת הדינים בהושענא רבה ושמיני עצרת

ר"ל א"ז הוא מספר שמונה, שהוא מרמז על שמיני  
עצרת, כי אפשר שאיזה בני אדם מישראל הקדושים  
נשארו מימי הסוכות שלא היו יכולים להמתק דין  
שלהם, ותולים עד הושענא רבה ושמיני עצרת שהוא  
גמר חותם של כל התפלות מר"ה ומימיה"כ ומסוכות,  
והוא בברכת 'שים שלום' של חזרת הש"ץ במוסף,



# שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' ז"ר זהב'  
לרבינו יצחק אייזיק מקאמנא ז"ע

בירור נוסח רבינו בשמיני עצרת 'את יום השמיני הג העצרת הזה'

**כתב רבינו מהרי"א מקאמנא ז"ע בהיכל הברכה** (דברים דף קג) ז"ל: ועיקר הנוסח בשמיני עצרת 'את יום השמיני הג העצרת הזה' **נמצא בוהר וברמב"ן** (ספר הלכות להרמב"ן ז"ל דף כב. מובא בשו"ת יוסף אומץ סימן פב) **ורבינו** (הרמב"ם בסדר התפלה) **ובכל הראשונים, נוסח מקובל מן אנשי כנסת הגדולה, וכן דעת האחרון הקדוש הלבוש** (סימן תרס"א), **ואין לפגום ולשנות כלל נגד כל הראשונים והזוהר, וכן דעת מרן** (השו"ע סימן תרס"א) **ועיקר, עכ"ל.**

מקור הלכה

**איתא בגמרא** (סוכה פז: מ"ח). **תניא** שמיני רגל בפני עצמו לענין פז"ר קש"ב, פייס בפני עצמו, זמן בפני עצמו, רגל בפני עצמו, קרבן בפני עצמו, שירה בפני עצמה, ברכה בפני עצמו. **ופירשו התוספות** (מ"ח ד"ה רגל) **והרא"ש** (סימן ה) **דברכה** בפני עצמו היינו שבתפלה ובברכת המזון אומרים 'את יום שמיני הג העצרת הזה'.

**ועוד איתא בגמ'** (שם פז:) **שמיני ספק שביעי, שביעי לסוכה ושמיני לברכה, ופרש"י** ושמיני לברכה, שאומר בתפלה וברכת המזון וקידוש את 'יום השמיני הג העצרת הזה'. **וכן בגמ'** (שם פז:) **ברוכי לא מברכין, פרש"י** ברוכי לא מברכין דשמיני הוא, ואין שם סוכות עליו, והיינו לזה ולזה, לסוכה דלא מברכין, לברכה את 'יום שמיני הג העצרת הזה'. **וכ"כ רש"י** (שם פז: ד"ה ברכת המזון).

**וכן מצאנו שכל ראשונים סוברים שאומרים 'את יום שמיני הג העצרת הזה'. ה"ה: הרי"ף** (סוכה כג), **והרמב"ם** (בסדר התפלה), **סמ"ג** (מ"ע מצוה רז), **רבנו הננאל** (סוכה סוף פז:), **תוס'** (יט"א דף ג), **רבינו ירוחם** (י"ח ח"ה), **הכל בו** (סימן נג), **והרשב"א** (ר"ה ד:), **הריטב"א** (שם פז: ד"ה רגל), **רבינו בחיי** (במדבר כ"ט לה), **ארחות חיים** (הל' לולב סימן מ"ד), **מאירי** (ר"ה ד: סוכה פז:), **ספר האגודה** (שם), **אבודרהם** (סדר תפלת סוכות ע"ב ש"ה), **שבלי הלקט** (סימן שע"ב), **ובספר תניא** (סימן פח), **ובספר צידה לדרך** (מאמ"א כ"ל ו פי"ד), **והרוקח** (סימן רכ"ג), **כלם הביאו דאמרין** 'יום שמיני הג העצרת הזה', **ע"ש**. **וכן נמצא כבר בסדר ר' עמרם גאון** (סדר הג הסוכות בסופו) **שכתב 'את יום שמיני הג העצרת הזה', מובא בשו"ת ברכה** (סימן תרס"א).

**וכך פסק הטור** (סימן תרס"ה) **ליל ח' ערבית מתפללין ג' ראשונות וג' אחרונות וקדושת היום באמצע, ואומר ותתן לנו את 'יום שמיני הג העצרת הזה'. וכן פסק השו"ע** (שם ס"א) **ליל שמיני אומר בתפלה, ותתן לנו את 'יום שמיני הג העצרת הזה'.**

**ומה שכתב רבינו שכן נמצא בוהר, כוונתו למש"כ בוהר** (ח"ג ש"ס). **שמיני עצרת הג בפני עצמו, ביה נביעו דאורייתא, לאשקאה אילנא, דאיהו נטוע בנן, ושרשוי וענפוי איהו כוונתו** דחוג הארץ, **דכל חנין מתחננין בה. וכ"ה בוהר** (שם רפ"ג) **וכן בתקוני זוהר** (תיקון כ"א נ"ז). **כתב** שהוא **הג בפני עצמו ואומרים הג העצרת הזה, ע"ש**. **וע"כ בספר פרדס רימונים להרמ"ק** (שער כג פרק כא) **שביאר עפ"י סוד מדוע צריך לומר בשמיני עצרת הג העצרת הזה, ע"ש.**

דעת האומרים שאין אומרים הג בשמי"ע

**אולם בספר המנהגים** **לרבי יצחק אייזיק טירנא** (מנהגי שמיני עצרת ע"ב קל"ה) **כתב, בליל שמיני עצרת וכו', אתה בחרתנו, את יום שמיני העצרת הזה זמן שמחתינו, ואין אומרין הג שלא תמצא בתורה שנקרא יום השמיני הג. וכן הרמ"א בדרכי משה** (סימן תרס"א) **השיג על דברי הטור, וכתב ובמנהגים** (ר"א טירנא מנהגי שמיני עצרת ע"ב קל"ה) **דאין אומרים הג אלא אומרים 'יום שמיני העצרת' דלא מצינו נקרא הג. וכן כתב בהגהתו לשו"ע** (שם ס"א) **ואנו נוהגין שאין אומרים הג בשמיני, דלא מצינו בשום מקום שנקרא הג, אלא אומרים 'יום שמיני עצרת'.**

**הלבוש** (שם סע"א) **השיג על דברי המנהגים וכתב בשמיני עצרת אומרים וכו' 'את יום שמיני הג העצרת הזה, אע"פ שלא מצינו עצרת שנקרא הג, מ"מ כיון דכתיב ביום השמיני עצרת וגו', וקאי על מה שאמר למעלה ביום הראשון ביום השני ביום השלישי וגו', שכולם נקראו הג, דכתיב (במדבר כ"ט) חג שבעת ימים, שפירושו ביום ראשון של הג תעשו כך, וביום השני של הג תעשו כך וגו', וכן כולם, אם כן מה שנאמר (שם לה) ביום השמיני וגו' הכי פירושו, ביום השמיני של הג כלומר שהוא יום השמיני משהתחיל הג הסוכות, והרי הוא כאילו קראו הכתוב גם כן, אבל הוא הג בפני עצמו ונקרא עצרת.**

**וכן הגר"א** (שם אות ט) **כתב להשיג על דברי הרמ"א, וכתב ומה שכתב [הרמ"א] דלא מצינו כו', בסוכה** (מ"ח) **אמרין יום טוב האחרון של הג, וכן בהרבה מקומות, ואמרין בערכין (י) ובסוף תענית** (כ"ה) **שמנה ימי החג כו', ע"כ. וע"כ בכרו שור** (דף קטו ע"ג) **שהביא ראיות דשמיני עצרת מיקרי הג, וכן בבריכ' יוסף** (סק"א) **האריך בזה להביא שמיקרי הג, מובא בשע"ת** (שם ס"ב). **וכ"כ במשנ"ב** (שם ס"ג).

**ואפשר לומר על דברי ספר המנהגים שכתב שאין אומרין הג בשמיני עצרת כיון שלא תמצא בתורה שנקרא יום השמיני הג, עפ"י מה ששמעתי מ"כ מרן אאמ"ר שליט"א שהקשה בענין ברכת התפילין מדוע תקנו אנשי כנה"ג לברך להניח תפילין, הרי בתורה לא מוזכר תפילין, והיו צריכין לברך להניח אות' כמובא בתורה והיה לך לאות על ידיך, ויתרין שיש הרבה בברכות ובתפילה שנקטו אנשי כנה"ג לשון חז"ל ולא לשון התורה, כגון תיבת 'להדליק' אינו מוזכר בתורה אלא 'להעלות' ועוד כיוצא בזה. ועפ"י זה אפשר לומר ג"כ כאן, שאפילו שבתורה אינו מוזכר שהוא הג, אמנם חז"ל נקטו שהוא הג כנה"ג, לכן תקנו אנשי כנה"ג לומר 'את יום השמיני הג העצרת הזה', וזה מש"כ רבינו שהוא 'נוסח מקובל מן אנשי כנסת הגדולה', דו"ק.**

בענין הנוסחאות 'יום הג שמיני עצרת הזה', 'את יום שמיני העצרת הג הזה'

**הלבוש** (שם) **הוסיף וכתב, אבל אין לומר 'יום הג שמיני עצרת הזה', שהיה משמעותו שהוא הג השמיני הנקרא עצרת וכו', וא"כ היה משמע לשונו שהוא הג השמיני, וזה שקר שאין לנו שמנה חגים בשנה, וגם אין לומר שקאי על הסוכות לבדו ונאמר שכל יום מימי החג הוא הג בפני עצמו, שזה גם כן שקר כי אין נקרא הג בפני עצמו אלא יום השמיני לבדו שהוא הג בפני עצמו לענין פז"ר קש"ב, ואע"ג שכבר אמרו על ליל סימן תרס"ג (סע"ף ג) שכל אחד רגל בפני עצמו, היינו כדרך אסמכתא ומדוברתן בעלמא, דאסמכתוהו כן מפני הסוד הנמסר בו בקבלה כמו שכתבתי למעלה, אבל אינו כן מדין תורה הנגלית, שכן משמעות המקרא שכולם כתיב וביום בו"ו, ובשמיני כתיב**

ביום השמיני בלא ו"ו, משמע שזו הראשונים כולם הם כלולים בחג אחד, ויום השמיני אין כוללו עם הראשונים אלא הוא חג בפני עצמו.

**הט"ז** (שם ס"א) **האריך להביא ששמיני עצרת נקרא חג, ומסקנתו לומר בנוסח 'את יום שמיני העצרת חג הזה', כדכתב ועל פי הדברים האלה ששמיני עצרת נכלל בתוך החג ונגרר אחריה, יש לנו לומר 'את יום שמיני העצרת חג הזה' ודאי אין לומר חג שמיני עצרת הזה, דאנו צריכים לרמוז שאינו חג בפני עצמו אלא מהמת חג הסוכות, אלא נקרא עצרת של חג כאלו אומר טפל לחג, וכן הוא בפיוט מערים של ש"ת (המתחיל אימה אה"ב) בזה עצרת חג האוסף כו'. וכן הביא ראיה לדבריו מתשובת מהרש"ל (סוף סימן ס"ד) שהסכים לנוסח זה, ולא לומר 'את יום שמיני חג עצרת' דלא נפסק בין שמיני לעצרת, כיון דבקרא הם סמוכים, וכן ראוי לנו לומר בלשון זה שאין עליו קושיא. וכן המג"א (שם ס"א) **כתב בשם רש"ל** בתשובה שכתב לומר 'שמיני עצרת חג הזה', והוסיף שהלבוש (שם) **כתב כמו שכתב הרב"ב בשו"ע, והיינו לומר 'את יום שמיני הג העצרת הזה'.****

**באליהו רבה** (שם ס"א) **השיג על דברי מהרש"ל והט"ז, וכתב דבעינן לומר כה"ב והלבוש 'את יום שמיני הג העצרת הזה', וכתב דכן הסכים במטה משה** (סימן תתקס"ד) **דאז משמע שהוא טפל לחג, דאף מאן דאמר רגל בפני עצמו הוא היינו לענין פז"ר קש"ב, אבל לענין [תשלומין דברי הכל] תשלומין דראשון הוא, ורש"ל כתב 'שמיני עצרת חג הזה' ולא נהוג עלמא כוותיה. והוסיף שראוי לנהוג כלבוש שכן עיקר בפוסקים הראשונים ואחרונים, והביא שכן דעת הטור ורש"י וטוס' וספר תניא ואבודרהם והרא"ש ורבינו ירוחם ואגודה ושבלי הלקט וכלבו ומהרי"ל ומעגלי צדק ורוקח פסקו כן, ואם כן מי הוא שיעלה על דעתו להיות נגד ראשונים ואחרונים הנזכרים הנ"ל.**

**הפרי מגדים** (שם משב"ז ס"א) **כתב, ולענין דינא הכל תליא במנהג, ובא"ו וא"ר כתב כלבוש לומר 'את יום שמיני הג העצרת הזה', והט"ז הסכים לרש"ל 'יום שמיני עצרת חג הזה'. אבל הא ודאי אין לומר נוסח שלישי 'את יום שמיני עצרת הזה' עיין בלבוש, והט"ז כתב דא"ל כן דא"כ הוי משמע שהוא רגל בפ"ע לגמרי ואין כן אלא מ"מ טפל הוא לעיקר החג, הלכך יאמר 'יום שמיני עצרת חג הזה' ופירושו שמיני הנקרא עצרת 'של חג הזה' של סוכות או יום השמיני עצרת של חג דהוא יום שמיני כו', ולמ"ד 'יום שמיני חג עצרת הזה' א"ש טפי יום שמיני של חג הסוכות הנקרא עצרת, אבל מ"מ אין להפסיק מלישנא דקרא (במדבר כ"ט לה) **ביום השמיני עצרת, ה"נ בברכה לומר ב' תיבות שמיני עצרת ביחד.****

דקדוק בתיבת העצרת

**הוסיף הפמ"ג** וכתב, **ולכאורה אין חילוק בין 'שמיני עצרת חג הזה' או 'שמיני חג עצרת', לומר מלת עצרת בלא ה"א, בראשונה, ה'עצרת. וכ"כ בפמ"ג** (א"א ס"א) **ויראה לומר שמיני עצרת בלא ה"א העצרת. וכ"כ במשנ"ב** (שם ס"ג).

**אמנם בגירסת הראשונים מובא ה'עצרת בה"א כ"ה ברי"ף** ועוד, וכן בשו"ע הג' במהדורת הישנים כגון דפוס קראקא ש"ל כתוב 'העצרת', ולזה כתב רבינו ה'עצרת בה"א. וכן נקטו האחרונים לומר ה'שמיני וכן ה'עצרת בה"א, כמש"כ רבינו, עיין בקשו"ע (סימן קל"ה ס"א) ועוד.

# עטרת החסידות

## מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

וְיָמַת שֵׁם מֹשֶׁה עִבְדְּ הוֹי"ה בְּאַרְצוֹ מוֹאָב עַל פִּי הוֹי"ה. וַיִּקְבַּר  
אֹתוֹ בְּגִי בְּאַרְצוֹ מוֹאָב מוֹלַב בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ  
עַד הַיּוֹם הַזֶּה. (דברים לד ה-ו)

אם תנקב נקב קטן מן קבורתו של משה כמחט סדקיות, אין כל העולם כולו יכולין לעמוד באורה

**ויקבר** אתו בגי בארץ מואב (דברים לו ז). בגי, דין חסר אלף, כי האלף מורה על האור הגדול, עיין פסיקתא עשרת הדברות (פרשה כא) בשעה שהקב"ה נתן לצדיק אור אינו נוטלו ממנו עד שיורד עמו בקבר, דאמר רבי שמעון בן יוחאי שאם תנקב נקב קטן מן קבורתו של משה כמחט סדקיות, אין כל העולם כולו יכולין לעמוד באורה, ואם כך נקב מקום קבורתו מה הוא, ואם כך קבורה משה עצמו מה הוא, ע"ש. ולזה מחמת שנסתם מאוד אור הגדול של משה ואין ממנו גלוי אפילו נקב קטן, לכך חסר כאן האלף של אור, לומר שלא נתגלה האור הרב של משה עד לעתיד.

**היכל הברכה** דברים דף רד:

מערת משה רבינו ע"ה

אלו היה במערת משה נקב כחוט של מחט, לא היה כל העולם יכולין ליסבול את האור (מגלה יט), מכל שכן לבושו וגופו שהוא כולו אור, 'משה עבד הו"ה' [מספר] 'ואמת'.

**זהר חי** ח"ד דף קנה:

אור הפנים דדעת דמשה

**ויקב"ד** אתו בגי [עולה] ש"ע ש"ע, אור הפנים דדעת דמשה, 'בארץ מואב' שביל עליון דמשה יסוד דאבא שער החמשים, נקרא ארץ מדריגה התחתונה 'ארץ' ממש אין של 'מואב' [עולה] מ"ט שערים, כמו שאמר הקדוש רבי מיכל **מולאטשוב** למורי דודי רבינו **צבי מוידויטשוב** בחזיון לילה, גם אנחנו בגן עדן כשנאנו עולין בכל עליה אנחנו על ארץ חדשה, כמו שאמר מרן **הבעש"ט** (תו"י דברים ב) ששער החמשים התחלה חדשה לילך עוד מ"ט שערים, עליונים נדמה לו הם למטה, ותחתונים נדמה לו כאלו הוא מלמעלה.

**היכל הברכה** דברים דף רד:

מקום קבורתו לא נודע

כי הוא קבור בלב כל ישראל

**ולא ידע איש את קברתו** (דברים לו ז), שהוא קבור וספון בלב ישראל, לפעמים מאיר במצפוני הלב ולחוק לב ישראל, להגביה ולהרחיב דעתו שיעשה תשובה, ולא יתיאש עצמו מן הרחמים, ולפעמים צפון בלב נשבר של הצדיק אמת שהוא בעיני עצמו אין ממש, ואין מי שישגי אור הליכות קברתו בלב ישראל.

**היכל הברכה** דברים דף רה.

בעת אסיפת רוחו השיג שער החמשים

קודם שחטאו ישראל השיג משה שער החמשים הכולל כלם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו ולא השיג אלא מ"ט, שהם כאין נגד שער החמשים ובעת אסיפת רוחו השיג שער החמשים, נ' בו [אותיות 'נבו'], שהוא עצמו יש לו חמשים שערים 'הר נבו' (דברים לד א).

**זהר חי** ח"ה דף רכא.

טעם קבורת משרע"ה מול בית פעור

**ויקבר** אותו בגי בארץ מואב מול בית פעור (דברים לו ז). אמרו רז"ל (פסח ד) על פסוק ויקבר אותו בגי מול בית פעור, כי כל זמן שפעור עולה ומקטרג, וכשרואה את משה קבור ונטמן שם, שהוא יסוד אבא, אז נרתע ושב לאחוריו, ואינו מקטרג על ישראל כלל ע"ש. אחי אחי הנעים אפרש לך טעם מה ענין עבודה זרה של פעור אצל משה רבינו ע"ה, ומה קטרוג יכולין הם לקטרג על ישראל כנ"ל, אלא לפי ששמה רבינו ע"ה היה עניו גדול מאד כדכתיב 'והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה' (במדבר יב ג), וכל חשיבת שהיה לו אצל הקב"ה היה עבור מדה טובה וקדושה זו, לפי שהוא עיקר חלק דת דקדושה כנודע למשיכיל דקדושה, לזה היו הקליפות עושי ע"ז של פעור שעבודה זרה הוא ג"כ לבנות ולחרף אותה, כדאיאת בדברי רז"ל (ע"ז מד) שעבודתו של ע"ז פעור הוא לפעור עצמו ולהוציא הזוהמא אליה, וכל עבודתה הוא חירופין ובזיונות, וכל מי שיכול יותר לבנות ולחרף או הוא עובד יותר הכל כנודע, לזה לפי שעבודתה הוא ג"כ בחינת שפלות ועונה, לזה יש להם כח כנגד משה ולישראל הקדושים לקטרג, ולומר ולמה כל כך חשיב לפני הקב"ה עניויות של משה וישראל, הרי אנחנו ג"כ מתנהגים בעונה ושפלות.

**דמשק אליעזר** הקדמת זוהר ו:

חומר של משה רבינו רע"ה היה מוזקק

**במשה** רבינו ע"ה היה חומר שלו מוזקק שבעתים, הנה הגוף שלו לא היה מפסיק, ולכך במשה לא פסיק טעמא, אבל אברהם ויעקב אבות העולם, אעפ"כ הוצרך הגוף להפסיק שלא יתבטלו ממצויאות, ולהיות החיות רצוא ושוב באור חיות מופלא לא ישוער.

**זהר חי** ח"ה דף רכא:

אלופו של עולם הוא שם עם משה

**גיא** הוא כנגד נצח, הנרמז 'ומבמות הגיא' (במדבר כא ט) ששם נקבר משה רבינו ע"ה, כדכתיב (דברים לו ז) 'ויקבר אותו בגי', והטעם לפי ששמה רבינו ע"ה היה מבחינת נצח, כדאיאת בע"ח (שער הארת המחוי"פ) ע"ש, לזה נקבר בגיא, ולפי שמקום הזה 'מול' נגד 'בית פעור' לזה נסתלק אות א' מגי"א ולא כתיב אלא בגי, כי אלופו של עולם הוא שם עם משה, ולפי שמושה רבינו ע"ה היה שורשו מנצח ששם הוא הנבואה, לזה כתיב (שם) 'ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה', של נצח, כנודע שז' ספירות נקראו כולם בשם יומם.

**דמשק אליעזר** בראשית מ.

למשה רבינו ע"ה היה גוף של גן עדן

**בכל** הצדיקים כתיב אברהם אברהם יעקב יעקב שמואל שמואל, פסיק טעמא בגייה, דהגוף מפסיק בין האורות אבל משה משה דלא פסיק טעמא, דהגוף שלו היה כולו כתנות אור ולא היה מפסיק, לכן כתיב (מלה"פ שמות כה י) 'ועשו ארון עץ', כי למדריגות משה לא היו צריכין לארון עץ, ובלוחות שניים שירד משה מגדולתו, כתיב (דברים יא) 'ועשית לך ארון עץ' והבינהו אחי.

**פני וקן** שקלים ירושלמי ו, ב

קיים מצות עשה 'ומת בהר'

על מי שכתוב 'על פי ה' (דברים לו ז), אין כאן מיתה, אלא דביקות רוחא ברוחא, והוא חי וקיים בגוף ונפש, וקיים מצות עשה 'ומת בהר', (שם לב ז) והרי המיתה לו כהנחת תפילין.

**זהר חי** ח"א קפא:

דביקות רוחא ברוחא

**כתב אדוני אבי מורי ורבי ז"ל** בספרו הקדוש זהר חי, דעל מי שכתוב 'על פי ה' (דברים לו ז) אין כאן מיתה, אלא דביקות רוחא ברוחא, והוא בודאי חי וקיים בגוף ונפש ורוח חיה וחלק מיוחד ג"כ, ומה דכתיב 'ומת בהר' (שם לב ז) אין המיתה זו אלא כהנחת תפילין וקריאת שמע במסירת נפש וגופו, ומטעם זה כתיב 'ולא ידע איש את קבורתו' ע"ש ודפח"ח.

**דמשק אליעזר** בראשית נג.

השגת מרע"ה

**ומשה** רבינו השיג אור קדמאה בתכלית כי טוב הוא... ולא היה שום נביא שיזכה לבהירות אור רב הזה, אלא הוא לבד מתנבא מאור רב של בינה...

**זהר חי** ח"ה דף קמו.

וראו היה משה להשיג מדריגות משיח, אלא שירד בעבור ערב רב לתקנם...

**זהר חי** ח"ה דף קפא:

משרע"ה נגנו ונטמן אצל רבי עקיבא

**ויקבר** אותו בגי מול בית פעור ולא ידע איש קבורתו עד היום הזה. ג"י מספר אחד, היינו משה רבינו ע"ה נגנו ונטמן אצל רבי עקיבא שיצאה נשמתו באחד (כרית סא), שהוא בחינת תורה שבע"פ, ושם התפשטות הדעת דמשה ברבי עקיבא, וזה ג"י מספר אחד, כמספר ז' ספרי תורה שבכתב, ו' סדרי תורה שבע"פ, שבעה וששה מספר אח"ד, שם נקבר ונגנו משה רבינו ע"ה בשני תורות, וזה מספר ג"י.

**פרי חיים** דברים לו ז



# רישומי הוד מייסוד קופת "נוצר חסד" שע"י מוסדות קאמרנא למען קהילתנו הקדושה

כן דיבר הרה"ח ר' חיים יוסף גפנר שליט"א חבר הנהלת קופת ועד הרבנים, ובמתקן לשונו הרחוב בנחיצות של הקמת הקופה שתשמש עזר וסעד לאברכים היקרים.

בסיום המעמד חתמו האברכים על שטר שותפות בקופה ועברו בסך לפני רבינו שליט"א לקבל ברכתו, והו תמצית הדברים סדר השתלשלות הקמת הקופה.

נשמח לשמוע קצת את ההכנות הקדחתניות לקראת החלוקה של קמחא דפסחא.

**האמת** שלא חשבתי על תמיכות לחג, וחייב אני לציין את הרה"ח ר' מנחם מנדל לנדאו שליט"א שהוא היה זה שבעצם דרבן אותי לקיים השנה חלוקה גדולה ונרחבת של קמחא דפסחא במסגרת הקופה, ולא זו בלבד אלא ששם לילות כימים למען הצלחת הקופה והחלוקה, והכל בענוות חן והצנע לכת. ואכן כן כבר בערב ימי הפורים יצאנו למגבית קמחא דפסחא.

**פתיחת** המגבית היתה בבית מדרש רבינו שליט"א שנודב סכום הגון לטובת המגבית, כמו כן הוצבו על שולחנו בקבוקי יין לברכה על מנת לחלקם לנדיבי העם שינדבו סכום הגון לטובת המגבית.

**כמו** כן שאלנו את רבינו שליט"א אם יואיל לכתוב מכתבים לנדיבי עם הקודש על מנת ליזכותם במצות הצדקה. רבינו שליט"א השיב מיד "אוודאי וויל איך" וכך בעזרת המכתבים והמגבית החל להיאסף סכומים נכבדים לצורך החלוקה. בימים הבאים כבר גייסנו סכומים גדולים שלא העלנו בדעתנו שנגיע לכאלו סכומים.

**האם** אתה ממסב מקורת רוח את החלוקות עכשיו לקראת ירח האיתנים?

**בוודאי** מה השאלה, ב"ה שזכיתי לראות את מרן רבינו שליט"א באנפאה נהריון, כמה ששמח שעלתה בידינו לקיים את החלוקות לכל חג וחג בסדר גודל כזה. כמו כן רק לראות את פני האברכים שקרנו מאושר כבר היה שווה כל המאמץ, מה יכול להיות טוב יותר מזה, מסיים ר' יואל צבי.

לסיום האם יש תוכניות לעתיד?

**בסייעתא** דשמיא הקרן לסיוע בשמחת נישואין ימשיך וכן העזר לילדות, ולהמשך בעוה"י"ת גיבשנו תוכנית לסיוע לתמוך תמיכה מכוונת לשמחת הבר מצוה לבני האברכים היקרים, שיוכלו לשאת ההוצאות הרבות ולשמוח בשמחת בניהם, שעל זה הופקד הרה"ח ר' ישראל לודמיר שליט"א מהמשמשים בקודש אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, נוכחתי לראות שכמה שיותר סומכים על הקב"ה כך יש יותר סייעתא דשמיא והצלחה. בחלוקה הראשונה של הקמחא דפסחא לא היו לי שום תוכניות, וההמשך ידוע לכל. והעיקר שיהיה לכולם א גוט געבענטשט יאר כתיבה וחתימה טובה און א פריילאכן יו"ט מתוך הרחבה גדולה ברוחניות וגשמיות וכל טוב סלה.

**מכאן** הננו להוקיר ולהודות להרה"ח ר' יואל צבי ווייס שליט"א המששים ימים ולילות להצלחת הקופה ולמשנהו הדומה לו הרה"ח ר' מנחם מנדל לנדאו שליט"א אשר גם עומד לעזר וסיוע תמיד, לברכם בכל הברכות הכתובות בתורה, וזכות המצוה הגדולה הזאת יעמוד להם ולורעם אחריהם להיוושע בכל הישועות והשפעות טובות אריות ימים ושנים טובות נחת מכל יוצ"ח, אמן ואמן.



ובכן פתחנו ושאלנו: מה הסיבה שגרמה בעצם להקמת הקופה?

**מאחר** שראיתי שישנם כמה מאברכי הכולל שעומדים לקראת נישואי ילדיהם, ואין זה סוד שבימינו אנו הוצאות החתונה גדולות עד לאמוד, ובהשגחה פרטית נגיש אלי הרה"ג ר' יוסף ראטה שליט"א מחשובי אברכי הכולל שהוא בעצמו רו"כ לאברכים מצוינים ושח בפינו את הצורך לתמוך באברכים שמחתנים את ילדיהם, או א גמרתי אומר לעשות מעשה ולנסות להקים קופה ומפעל שתסייע לכך.

**לאחר** שנדברנו כמה אברכים יחד הוחלט על מתווה מסוים, שכל אברך יתמוך בקופה מעט מכספו בסכום קטן שאינו נרגש ככיס, וכך ייאסף מכולם סכום נכבד לצורך מצוות הכנסת כלה, וגם על האברכים הצעירים חשבנו, והוחלט לתמוך בהם תמיכה הגונה בעת שמחת לידה בביתם. וכמוכן שלא חשבנו לצאת לדרך לפני שניוועץ עם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על כל פרטיה ודקדוקיה ולקבל ברכת קדשו.

או איך בעצם הוקמה הקופה?

היה זה באמצע חודש טבת אחרי שלובנו כל הפרטים, עליתי לביתו נאח קודש של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א יחד עם הרה"ג ר' יוסף ראטה שליט"א, בראשית הדברים מסרנו לפני הקודש את תודתנו העמוקה בשם עשרות חברי הכוללים על המלגות המכובדות שמרן רבינו שליט"א עומד ודואג מדי חודש בחדשו לאברכי הכוללים לבל יחסר המזג, על כל ההשקעה ברוח וגשם, על השיעורים תמידים כסדרם, ועל רווח הגדולה החופפת כל היום על האברכים שיחי, וב"ה שאפשר לראות את התוצאות, שכמה וכמה מאברכי הכוללים עלו לגדולה ומשמשים היום מורי תורה בישראל ועוד הוד נטויה בע"ה, וכל זה בזכותו של מרן רבינו שליט"א.

**וכן** פתחנו ואמרנו לרבינו שליט"א על הצורך הנחוץ להקים קופה שתסייע לאברכים בעת נישואי צאצאיהם, וגוללנו לפניו את כל הפרטים שכבר דובר בימים הקודמים, וסיימנו בבקשה שיואל רבינו שליט"א לייסד את הקופה, וכמוכן לסייע במימון הגדול של התמיכות. כאשר אך סימנו לדבר, ראינו על פני רבינו קורת רוח מרובה, ועל אתר הגיב בחיוב, אפילו לא שאל על הסכום שיצטרך לתמוך, אלא מיד חפץ בכך להקים את הקופה אשר ייקרא "נוצר חסד" ע"ש זקינו הק' בעל "היכל הברכה", וכמוכן שמאז יצא הקופה לדרך.

**בעבור** שבוע בליל שישי פרשת שמות אחרי השיעור הקבוע בספ"ק אור החיים התקיימה בהיכל בית המדרש כנס היסוד בראשות כ"ק מרן רבינו שליט"א. הרה"ג ר' יוסף ראטה שליט"א נשא דברים נלהבים בשם חברי הכולל על חשיבות הצדקה, אחר כך נשמע ברגש קולו בקודש של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שבירך הצלחה גדולה בכל עניי הקופה. כמו

לפני יותר ממחצית השנה נתקבלה בשמחה רבה ובהתרגשות הידועה המרגשת בקרב קהל עדתנו על יסודה של קופת הצדקה "נוצר חסד" ע"ש ולזכרו של מרן רביה"ק בעל היכל הברכה זי"ע, שתהווה עזר וסיוע למשפחות אנ"ש ותלמידי הכוללים שיחי' בעת חתונת צאצאיהם, וכן לחלוקת תמיכות נרחבות לקראת ימים טובים.

**הקופה** שנוסדה בחודש שבט תשפ"ג בעצתו ובעידודו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ובפיקוחו המלא, כבר הספיקה לחלק תמיכות הגונות ונרחבות לכל חג שעל"ט, וכן למשפחות תלמידי הכולל העמלים בתורה שעמדו לפני שמחת נישואי צאצאיהם תמיכה הגונה, דבר שהביא להקלה ניכרת בהוצאות הרבות לקראת שמחת הנישואין השרויה במעונם. וכן הוסיפו עוד נדבך תמיכה לצעירי האברכים בעת לידת צאצאיהם, שהביא הקלה ושמחה בביתם.



**המעמד** הראשון התקיימה השנה במעמד נשגב של סיום זמן החורף תשפ"ג בהיכל הכוללים שע"י מוסדותינו הק', בשילוב חלוקת 'קמחא דפסחא' שע"י קופת 'נוצר חסד' לעשרות אברכי הכוללים ולאנ"ש שיחי', במסגרתו חולק לכל משפחה חבילה נאה שהכילה את צרכי החג בהרחבה, וכן תמיכה נכבדת סכום של 1000 ₪ לכל משפחה עבור צרכי החג, כאשר על כל אלה ניצח על המלאכה יו"ר הנהלת הקופה ידידנו הנעלה מוה"ר ר' יואל צבי ווייס שליט"א.

**את** המעמד פיאר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנשא מדרשות קדשו במעלת עשיית חסד ובפרט החלוקה הזאת של קמחא דפסחא, וציין לשבח את את יו"ר הנהלת הקופה על כל פעלו למען הקופה ובפרט להצלחת חלוקת הקמחא דפסחא. בסיום המעמד עברו האברכים החשובים לפני הקודש להתברך לקראת יו"ט, כשכל אחד מקבל מידי מרן רבינו שליט"א התמיכה הנכבדת לכבוד יו"ט.

וכן התקיימה השנה בערב יו"ט שבועות, מעמד חלוקת תמיכת חג ליום מתן תורתנו לעשרות אברכי הכוללים ולאנ"ש העמלים בתורה, במסגרתו חולק לכל משפחה תמיכה נכבדת עבור צרכי החג.

**ובתלאת** הוה חזקה, מעמד נשגב התקיימה אשתקד בסיום השנה ערב יו"ט ראש השנה במעמד הוד ונשגב של סיום זמן הקיץ תשפ"ג בהיכל הכוללים שע"י מוסדותינו הק', בשילוב חלוקת תמיכה לחג שע"י קופת 'נוצר חסד' לעשרות אברכי הכוללים ולאנ"ש שיחי', במסגרתו חולק לכל משפחה חבילה מכוונת שהכילה בשר ויין לשמחת החג בהרחבה, וכן תמיכה נכבדת סכום של 1000 ₪ לכל משפחה עבור צרכי החג.

**את** המעמד פיאר הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנשא מדרשות קדשו כהנהגה לימים הנוראים ובמעלת עשיית חסד ובפרט החלוקה הזאת, וברך לכל התומכים בארץ ובגולה, וציין לשבח את יו"ר הנהלת הקופה על כל פעלו למען הקופה וברכו ברכות לרוב. בסיום המעמד עברו האברכים החשובים לפני הקודש להתברך בברכת השנים ותותם חיים, כשכל אחד מקבל מידי מרן רבינו שליט"א צנצנת דבש ותפוח מבורך והתמיכה הנכבדת לכבוד יו"ט.



**לצורך** כתיבת המאמר פנינו לידידנו ר' יואל צבי ווייס שליט"א לשמוע ממנו מעט על מאחורי הקלעים אך הוקמה הקופה וסדר השתלשלותה.

**הרה"ק רבי משה בן רבי דן שהם מדאלינא בעל הדברי משה**  
**תלמיד רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א**  
**כ"א תשרי הושענא רבא תק"פ**

**תולדות משה**

נולד לערך שנת ת"צ לאביו הקדוש רבי דן שהיה חד מחבריא קדישא של מרן רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א, והיה מהיושבים בקלויז המפורסם שבבראד שם היה לחבר וידיד של הרה"ק רבי יצחק מדרוהביטש (אביו של המגיד הקדוש רבי יחיאל מיכל מולאטשוב), ולאמו הרבנית מרת מילא, ובברכת רבו הבעל שם טוב נולד להם לעת זקנותם בנו יחידו רבי משה.

**בעל החסידות**

זכה עוד לראות ולחזות בנועם זיו, של רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א, וזכה עוד ליצוק מים אין מים אלא תורה מפה הקדוש, בכתבי קודש שלו מביא מדברי תורה ששמע וקיבל מרבו הקדוש, וז"ל בספרו דברי משה פרישת בא, והנה שמעתי מפי קדשו של מורי החסיד האלוף הרב הבעל שם טוב ז"ל. כה דבוק היה בתורת רבו כשאחר הסתלקותו של רבו דבק בספרי הנהגה הגדול רבינו התולדות יעקב יוסף הכהן מפולנאה, הדולה ומשקה תורת הבעל שם טוב, ומסופר שפעם אחת בעת שנתקשה בהבנת חד מדברי השמעתי ממורי המונא בספרי התולדות, לקח מקלו ותמילו ונסע לביתו של התולדות בפולנאה, שיבאר לו ויפרש לו הדבר החתום, וכאשר רק הגיע לביתו של התולדות, והתולדות היה בעת ההיא לעת זקנותו ישיש מאוד למעלה ממאה שנה היה, ושכב על המיטה באפיסת כוחות, אבל כאשר רק שמע התולדות שמע רבו, קפץ ממיטתו כבחור, והתחיל לבאר ולפרש בהתלהבות שעות ארוכות דברי תורתו של רבו.

כמו"כ דבק במחוטנו המגיד הקדוש רבי יחיאל מיכל מולאטשוב זיע"א, והמוכיח רבי אריה לייב מפולנאה, ועוד מצדיקי דורו שניק מהם תורה וקדושה.

**דאלינא**

ביום י"ח אלול תקמ"ו נסתלק הגאון רבי אברהם נח הלוי הלך אב"ד דאלינא בעל מחבר ספר וזיוותא דאברהם, ופרסי העיר בהמלצת רבינו הקדוש רבי אלימלך מליז'ענסק בעל הנועם אלימלך, קיבלו עליהם את רבי משה לרב ואב"ד עליהם, שמו של רבי משה כבר היה בימים ההם גדול ביהודה ובישראל, כשר התורה נגלה ובנסתה, ובאהבה ובחיבה קיבלו עליהם בני העיר את רבי משה לרב ומנהיג עליהם, ובין תלמידיו נמנו מגיד העיר רבי שמועון שמו, והרה"ק רבי שלמה מדאלינא שהיה גם מגדולי תלמידי רבינו הקדוש שר בית הוהר רבי צבי הירש מוידשטוב בעל הצני לצדיק.

כמו"כ דאג לצרכי הרבים, ונשאר ממנו מכתב המלצה שכתב לטובת קופת 'הלוואת חן והכנסת אורחים', להיות לעור ולאחיסמך להלוות לעניים ולאביונים בעת דוחקם, ובסוף דבריו כותב, 'כמה אלפי דינון קשיין מאחוז בני ישראל מבטלין ע"י צדקה זאת'.

**ברכת משה לרבינו בעל החיכל הברכה**

ביום החמישי כ"ה לחודש שבט שנת תקס"ו בעיר סאמבור שבגאליציע, ירדה נשמתה הקדושה והטהורה של רבינו הקדוש בעל החיכל הברכה זיע"א, להאיר את העולם עד היום הזה, ונקרא שמו בישראל יצחק אייזיק יהודה יחיאל, ששון ושמחה אורה ויקר היה בכל בני העיר, שמחת הברית מילה נחגגה ברוב פאר והדר, במעמד כל בני העיר, שישו ושמוחו בשמחת צדיקים שלושה ימים, עד ליום השלישי למילה, וכותב רבינו הקדוש בעל הדממשק אליעזר בהקדמת הוהר חי, ועבור זה עשה סעודה גדולה לברית מילה שלו, והיו יושבים אנשים חסידים דעיר סאמבור [כי שם נולד אאמור"ן] בסעודה זו שלושה ימים, עד יום שלישי למילתו,

וביום הזה בא לעיר הנ"ל, איש צדיק וקדוש תלמיד הבעל שם טוב זלה"ה, וכל אנשי העיר הלכו לקבל פני השכינה, וכששמעה אמי זקנתי ע"ה, שבא לכאן איש צדיק כזה, הלכה היא גם כן בתוך הבאים כדי לברך את הילד שלה, כי כמעט בן זקונים היה לה, וכשהניח הצדיק הזה את ידיו, על ראש אדוני אבי מורי ורבי זלה"ה לברך אותו, הרים קולו בקול גדול עד שנשמע הקול לחוץ למרחוק, ואמר בזה הלשון אוי האט דאס קינד איין נשמה גדולה ומוח גדול, מייד נתיירא אמו מהקול הזה שלא ישלוט ח"ו עין הרע להילד, ותיכף ומיד כשראה הצדיק הלו, שאמי זקנתי מפחדת שלא ישלוט עין הרע להילד, אמר לה אל תפחדי כלל, כי יהיה להילד הזה אריות ימים ושנים, ולא תפחד משום בריה, כי יתגדל בימים ושנים הרבה, מיד הלכה לביתה וסיפרה לאדוני אבי זקני זצ"ל, הדיבורים של הצדיק הלו, ושמו עוד יותר מקודם.

וכן כותב רבינו הקדוש בעל החיכל הברכה במגילת סתרים אות ה' וז"ל, ביום שלישי למילתי, נתאכסן בעיר מולדתי סאמבור, אחד מתלמידי מרן האלוף הבעל שם טוב, והיו אצלו הרבה אנשי העיר, וגם נשים על ידיהן, כדרך הנהוג בצדיקים שבדורנו, לברך את ישראל קטן וגדול באהבת נפש ישראל עם הקדוש, ובתוך הבאים נכנסה גם אמי, עמי, שיכרך אותי הצדיק, וכשהניח ידו על ראשי זעק בקול גדול, אוי האט דער קליינער איין מוח גדול ונרא ונשמה נפלאה, ואמי נודעה מאוד מקול הצעקה, ואמר לה אל תיראי כי אור גדול יהיה הילד הזה.

ומקובל מרבותינו הקדושים, כי הצדיק הקדוש הוא שזכה רבינו לקבל ממנו את ברכתו הוא רבינו רבי משה רבי דן שהם בעל הדברי משה, שהוא היה זיק צדיקי הדור שנשארו מדור הקודם שזכה עוד להסתופף בצילו של רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב, והיה איתן מושבו בימים ההם בעיר דאלינא שבגליציע הסמוכה לסאמבור עיר הולדתו של רבינו הקדוש.

**תורת משה**

שלושה חיבורים השאר רבי משה אחריו בשלושה מקצועות התורה שמה גילה רב כוחו וגודל זרועו הן בגלות התורה והן בנסתרות.

דברי משה ספרו על התורה על דרך העבודה והחסידות, ממה שקיבל מרבותיו המובהקים ובראשם רבינו ישראל בעל שם טוב.

שרף פרי עין חיים על ספר פרי עין חיים למהר"ח"ו, הספר שנתקבל בחיבה ככל הוגי ולומדי דברי רבינו האר"י ז"ל, בו ומפרש ומברר ומלכן בדבריו הקדושים, בשמות המתנדבים בעם הצדיקים שלקחו הספר שרף פרי עין חיים, מובא בזה"ל: הרב הצדיק וכו' רבי יצחק אייזיק מקאמרנא, בנו רבי אליעזר סאפרין, חותנו רבי מנשה יעקב בנו רבי אלכסנדר צבי מקאמרנא.

אמרי שוהם על מסכתות הש"ס כתובות קדושין בבא מציעא ועוד.

**יומת משה**

לערך שנת תק"פ ביום כ"א לחודש תשרי ביום החיתום הושענא רבא נסתלק רבי משה לחיי עלמא, כשהוא זקן ושבע ימים בן תשעים שנה במוותו, ונטמן בעיר מלכותו דאלינא שבגאליציע.

השאר אחריו בנו רבי שמואל מדאלינא, רבי דן אב"ד מיידן שבמאמרמור, רבי ישראל אב"ד ווערצקי שבהגר, ובתו היחידה שנישא בזו"ר להרה"ק רבי יצחק מראדוויל בן המגיד רבי יחיאל מיכל מולאטשוב וממנה נולד לו בנו רבי דן מראדוויל חתן רבי אברהם יהושע העשיל מאפסא בעל האוהב ישראל, ובזו"ש נישאה להרה"ק רבי צבי המגיד מנאדבורנא בעל הצמח ד' לצבי.

**קהל 'עטרת שלום' קאמרנא**  
**בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**  
פניה"ק ירושלים תוב"א

**מי שלא ראה שמחת בית השואבה**  
**לא ראה שמחה מימיו**

הננו להזמין את כל קהל הקודש לבוא ולשמח בשמחת החג

**בשמחת בית השואבה**

יחד עם סעודת אושפיזין עילאין קדישין בראשות

**כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**

אשר תתקיים בעז"ה ביום שני ב' דחוו"מ אושפיזא דמשה רעיא מהימנא בסוכה הגדולה שע"י בית המדרש

תפילת מעריב בשעה 6:50

נטילת ידיים תכף לאחר תפילת מעריב

**בשירות ותשבחות תופים ומחולות**

**זכר לשמחת בית השואבה**

פנימת הקהילה